

L. 7. 19.

V2
818

11.

GEMINI SOLES

In Domo Principum,

Ad

SPLENDOREM

SAXONIÆ,

SPEM POLONIÆ

ADMIRATIONEM EUROPE FELICITER
CONJUNCTI,

ET

REIPUBLICÆ POLONÆ

Ab Equite suo

remonstrati,

Dreßdæ,

Literis CRUSIANIS, Anno MDCCXXVIII.

1000

1000

GEMINI SOLES

In Domino Spiritum

SPLENDIDORUM

SAXONIAE

SPERM POLONIAE

ADMIRATIONEM EUROPAE FELICITER

CONSEQUITUR

ET

REPUBLICAE POLONAE

Ab Episcopo

remonstravit

Dresden

ERNESTI CRUSIANI Anno MDCCCLXXXVIII

PRÆFATIO.

Dilem Tibi dico splendidiſſimam, o Polonia! in
alieno quidem cœlo exortam, ita tamen ma-
gnam, ita propitiam, ut ſeſe Tuo etiam ambi-
tioſius inferat horizonti. Gemini hi ſoles
quantum lucis expectationi noſtræ attulerint, vix
uno obtutu comprehendendi poteſt. Ut tamen dicendi
ordinem faciam, immortales debemus gratias AU-
GUSTO, cujus omni jubare ſerenior Majeſtas,
non tantum ſolum noſtrum illuminat, verum vi-
cina etiam ſidera hoſpitali humanitate in eam in-
clinat benevolentiam, ut placidiſſimos exinde influ-
xus felicitati publicæ polliceri, ſit expeditum.

Aug^a

*Augustissima hæc astrorum conjunctio, quæ Sceptro-
rum vinculis & glorioso animorum nexu elucescit,
nihil ominosi Imperiis minatur: clementissima ni-
mirum utriusq; Principis propensio in illud incum-
bit studium, ut Europæ tranquillitas, Regnorum
confidentia, & gentium utilitas, uno veluti concilie-
tur aspectu. Occurrite itaq; fortunæ vestræ Cives,
& capacissimis mentibus utriusq; sideris colligite
influentias. Longè quidem a superstitiosa illa Ro-
manorum religione degimus, bonis tamen avibus,
gentilitias aquilas sequi non pigeat, quæ ad utri-
usq; Solis intuitum volitantes, optatissimis prælu-
dunt, auguriis, & pacis sibi invicem ramum, non ful-
mina protendunt. Procul hinc invidiarum gentium
livor, umbras suspicionum non amplius obtende, ger-
manæ sumus aquilæ, in eodem elemento iisdem ali-
quando radiis enutritæ. Redire nunc ad commu-
nem supremi Jovis sinum placuit, & novam ibidem
diem fœderato splendore auspiciari, quæ hosti-
bus nostris occasum, fortunæ vero Lechi-
cæ augem promittit æviter nam.*

ARGUMENTUM.

Pacato totius Europæ Statu, cum Jupiter cognatas sibi gentes intestinis simultatibus agitari videret, convocato Deorum consilio, Concordiam in terras mittere intendit, sed cum illa officium abnuerit, SVADAM, persuasionis Deam, deputat, quæ non solum dissensiones feliciter composuit; Sed ipsos Regnorum Soles conjunxit cum suis aquilis, ex quarum concordia volatu optimum Polonicis rebus augurium erigitur.

Saxoniæ Veneranda Domus, delecta Potentum Hospitio, Divisqvé Sacrum penetrale: Tuorum
 Decisum est hodie pro Majestate Penatùm,
 Vastior est cœlo Vestri fortuna sereni,

B

Nempé

Nempé nec ipse polus, varios divisus in axes,
Ferre duos poterit genuino fidere soles
Augustâ tandem superum statione locandos.
Major at ista Domus, quæ Regia facta duorum,
Ritè Monarcharum, gemino *Tytane* renidet,
Miraturqué diem multiplice sole coruscant;
Ergo festivas præconcepe *Musa* camænas.
Phœbus uterqué jubet, qui lumine sparsus amœno,
Fatidico replet præcordia nostra calore.
Hæc ego scripturus, non Numina, vana vocabo;
Sed Regum commune jubar, vultusqué benignos
Exorabo metro: nunquam dubitando quod inter
Tot radios, facilis vati ridebit *Apollo*.

Viderat æthereâ supremus *Jupiter* arce
Confedisse quidem bello cessante procellas,
Quas dudum *Mavortis* atrox vindicta ciebat.
Ast intestinis aliquid mansisse medullis,
Unde suum sumant cædis fomenta calorem.
Causa deest gladiis; nec se manifestat apertis
Diffidiis animosa Ducum prætentio, verum
Diffimulans proprium specie clemente dolorem.
Suspicio, semperqué novis occulta similtas
Vulneribus sua tela parat. Videt ille, doletqué,
Quod non sincero cœeat concordia mundo,

Pro-

Pronaque Regnorum dissensio nutet in arma.
Exarsit, voluitque micans vibrare tonitru,
Sed nullum tunc fulmen erat, iam quippe feroces
Ilæ aquilæ, quæ tela *Jovi* jacienda ministrant,
In se vertebant flammæ discordibus alis.
Viderat hoc cælo magnus Pater, atque Deorum
Consilium solemne vocat, iam roscida forte
Iris in agnato patuit depicta colore.
Conveniunt, cunctis properantia Numina sphaeris,
Cum subito niveis concordia candida plumis,
Ultima Divarum, terris expulsa dolosis,
Intulit in medium langventia membra Senatum.
Quam Deus adspiciens iusto mœrore dolentem,
Aggreditur, mulcetque truces sermonibus iras:
Diva, cui laceri tandem custodia mundi
A fati concessa fuit, quæ sola cruenta,
Jurgia Regnorum, studiis componis amicis,
Aspice quantarum matura pericula rerum
Immineant? iam bella strepunt, pacisque dolosæ
Non diuturna quies in apertum provolat æstum.
Divisit iam tela furor, manibusque paratis
Tempus & educto prætextus quæritur ensi,
Et nisi festinum præstes placata juvamen,
Ultima speramus ruituræ funera gentis,

Deorum Consi-
lium,

Risit

Risit ad eloquium suavissima *Diva* disertum,
Et cunctos testata Deos, mandata recusat,
Hoc prope dicendi se defendendo tenore.
Sæpè mihi pronum fuerat, parere tonantis
Imperiis, vestrique simul sancita senatus
Officio properante sequi, sed certa retardat
Causa voluntatem, poterat quodcunque juvare,
Impensum est, vanæ per munia nostra medelæ,
In proprias animata neces natura ferocit,
Ad clades hunc fama movet peritura, sed illum
Gloria *Mavortis* populi quæsitâ periculo
Allicit, inque suo venatur vulnus honore,
Illum sanguinei rabies inimica calor
Sollicitat, vel vile lucrum, vel dira libido,
Ac effundendi sitis importuna cruoris.
Vnde tot humanis concordia faucia technis,
Ad cœlum reditura meum, iam defero terras,
Fataq; Regnorum gladiis peragenda relinquo.
Dixit, & ingentem gestu testata rigorem,
Obticit, tumido velut implacabilis ore,
Excepere Dii justissima vota silentes,
Et nullum propè Numen erat, quod cernere terras
Vellet, & incæptum belli sopire tumultum.
Cumq; diu variis sonuisset curia dictis,

Concordiæ ju-
stus dolor.

Debuisset

Debuit extremas conquirere Jupiter artes.
Est Dea, parva quidem, nec stirpe creata tumente,
Quam licet adstringit parcissima lingua modestam,
Imperiosa tamen sic est, ut sæpè valenti

Ipsa ferè peragat miracula plurima vultu.
(Dicitur, eloquio, persuasio blanda disertò.)

Suada persuasio-
nis Dea.

Hanc Pater elegit castâ de gente Dearum,
Instruxitq; modis docilem felicibus, ut iam
Conciliet trepidum mansuro sædere mundum.

Advolat & sensim placidis illabatur alis,
Hic, ubi sudabat, contendebatq; libenter
Pacificis studiis facundia nota Ministri.

O quam difficile est huic persuadere quietem!
Qui numerans promptis lectissima castra manipulis,
Forfitan invitus longa se pace fatigat,
Materiemq; suis dolet effluxisse triumphis.

Id tamen evenit; quod non potuère *Deastra*,
Perficit humanæ pulcherrima gratia *Svadæ*.

Tu, quicumq; rei felicior author haberis,
Sivè Deus fueris, iam suscipe thuris odorem,
Sivè manes mortalis adhuc, ne despice laudes,

Quas tibi votivo fert integra carmine tellus,
Non peritura Tibi defacto fama manebit,

Qui, belli pacisq; simul clarissimus arte,

C

Non

Non tantum populis das munera longa quietis,
Verùm Regnantum duo sidera solus adunas,
Ecce sub influxu placido, conjunctio tandem,
Facta Planetarum, gemino sociabilis igne,
Tam fortunatis ad spectibus advenit orbi
Saxonico, Lechiaëq; diem promittit eandem,

Vesper adest placidus, fulgore venustior omni,
Splendidiorq; die, quando spectare cuivis
Par illud tam grande licet; nec noctis opacæ
Horrorem, sed mane novum luxisse putares.
Conveniunt plenis iam signa minora catervis,
Mox perlonato coit integra curia cultu,
Et Reges voluere quidem latuisse: sed illos
Prodidit insigni species veneranda nitore.
Hinc roseæ nubis posito velamine, flammæ
In simul augusto facies communicat ore,

Serenissimus
Borussæ Rex
vespere Dres-
dam advenit,

Reges sub roseo
amictu perso-
nati,

Atq; pari sese Majestas luce salutat.
Sicut enim rubeo, dum Sol festinus ab ortu
Confurgit, vitreisq; genas depingit in undis,
Atq; repercussum cernit super æquora vultum,
Iple suos radios contemplaturus, adornat,
Dilectumq; magis similis sibi reddit imago,
Sic etiam nostri comitissima gratia *Phœbi,*

Dum

Dum fortasse videt germanum fidus oriri,
Fulgurat, & proprias miratur in hospite dotes,
Ostenditq; novum facies in utroq; decorem,
Illum temperies genuini vivida *Martis*
Excitat, at nostri clementia mitior astri,
Pacatam pingit solita gravitate Senectam.
Attamen ætatis benè combinata venustas
Undiq; cognato velut abblanditur in ore,
Dumq; pares animos spectant, redamantq; vicissim,
Hæserunt oculis sese quærentibus ambo.
Postea conjunctis studiis in aperta ruentes
Gaudia, contestim placidis amplexibus ornant,
Confirmantq; fidem, quam perfecere remoti.
O stupor! o rerum frons admiranda novarum!
Temporibus redeunt *Saturnia* secla modernis.
En Dominos, quos nulla dies sine fulmine sensit,
Ipsaque nec meminit sine clade coisse vetustas,
Nunc videt attonitus populorum plausus inermes,
Jungere commissos simili pietate lacertos,
Non arcent nunc tela vias ubicunq; patentes,
Nec se difficilis cingente satellite munit
Majestas, verum blandis comitata choreis,
Et procul armorum tristi terrore relicto,
Splendoris secura sui, secura fidelis

Sese mutuo re-
cognoscunt, &
amplectuntur,

Ho-

Hospitii ridet pariter clementia; proq;
Corporis Augusti, sumit custode voluptam,
Lætitiâ, plausus, & nomina mille jocorum.

Quis non invideat tam grandia munera terræ
Saxonicæ, quæ nunc reliquis felicior oris,
Præbuit haud uni pulcherrima tecta Monarchæ.
Conveniunt hic sæpè Dii melioribus astris,

Quatuor Reges
in Saxoniam
hospites.

Et veluti toto redeunt hic orbe coronæ,
Augusti quærendo caput: Vix nempè recenti
Lustra fluunt aliquot rerum memoranda recursu,
Sufficiens multis tam vastum clima Planetis,
Sidera plura simul propria regione recepit.
Danicus hic sese splendor cum Rege locavit,
Et consanguineum depinxit murice cœlum.
Hic fuit exceptus gelidi ceu stella *Bootis*
Ille *Petrus*, qui mox clarus de Lumine Nostri
Principis; Imperio nascenti fecerat ortum.
Utq; nihil taceam, *Gothici* fax saxa Leonis,
Tot regnis ferale jubar, dirusq; cometes,
Hic quoq; Solstitium, casura luce, peregit,
Quartus ades *Phœbus* Domui *Gvilielme* Ducali,
Primus honore tamen, nam gratior omnibus hospes.
Perpetuam placidis pacem cum vultibus offers.
Aspice *Saxoniam* visu clemente per omnem,

Atq;

Atq; vide quantum Regalis flamma sereni
 Possit, ad arcendas tota regione tenebras.
 Nuper ad amissæ tristissima vulnera Matris,
 Curia funereo miserè squallebat amictu,
 Unde ferè dulces dilecta fede repulsæ
 Delitiæ, longoq; joci mærore fiebant.
 Vix tamen hoc oculis se comiter intulit astrum,
 Diffugiunt nubes, veluti *Tytanis* ad ortum,
 Et veluti frons suda poli, splendore venusto,
 Omnibus abstergit madidos veniendo dolores.
 Gaudia concurrunt pleno risura theatro,
 Exilioq; suo rediit revocata voluptas.
 Ast non cuncta placent oblectamenta, sed illa,
 Quæ sapiunt aliquem belli redolentis honorem,
 Dum TIBI mansuro Regali splendida fastu
 Aula pararetur, desertæ protinus ædi
 Præfers ipse libens armamentaria; certè
 Hæc est belligeri statio pulcherrima *Martis*.
 Sed brevis hospes eras, privato quippe cubili
 Forsitan invidit tantum fortuna decorem,
 Ac alia TE sede locat: dum nempe quietas
 In *Wackerbarthi* Rex quæreret ædibus umbras,
 Orta domum cingunt subitis incendia flammis,
 Dicite plura alii, certum est quod tecta laresq;

Tota Curia post
 fata Reginae ob
 adventum Prin-
 cipis squalorem
 suum abiicit.

Rex Borussiae in
 armamentario
 hospitatur.

Casuale incen-
 dium.

D

Vicini

Vicini nimium præsentia solis aduffit.

Palutium Wa-
ckebarho a Se-
renissimo Au-
gusto dono
oblatum.

Sed nihil amisit, tali *Wackebar* in æstu:

Silicet oblatam Regis translatus ad aulam,

Zodiacum nunc pro æde gerit, pro pegmate cœlum,

Quod sibi clementis dat prodiga dextra Tonantis,

Et sic emeriti civis rediviva senectus;

Instar *Phœnicis* de munere duplicis astri,

Lusus supra bi-
bliothecam
combustam.

Pulchrius ambustas videt eluxisse favillas.

Tristius illud erat Domino graviusquæ; Supellex

Quod pariter subiit literaria grande periculum,

Westphalicæ siquidem primæva relatio Pacis

Bis denis digesta tomis, consumitur igne,

Et pereunt rerum monumenta perennia. Verùm

Damna nec ista doles, exemplar quippè futuræ

Historiæ, *Wackebar* habes in Principis ore,

Qui gestis reddendo suis memorabile Regnum,

Implebit propriæ Musæa volumine famæ,

Interea niveis fuerat permixta facultas

Blanditiis, ut TE recreent felicibus horis;

Dumq; voluptates certant, sudantq; vicissim,

Curfus illustri-
um Fæmina-
rum,

Quæ TIBI splendidius referat spectacula pugnae,

Prima puellari patuit gens pulchra labore,

Sanguinis egregii, nam quantumcunq; tenebat

Nobilitas antiqua, locum contendit in unum.

Meta

Meta fuit variis circum distincta columnis,
Quarum prima, rotam sphaerae pallentis habebat:
Altera, fert clypeum jaculo volitante petendum:
Tertia, dat pilis durissima scuta rotundis:
Ultima, poma tulit gladio relegenda supino,
Ut raucae sonuere tubae, signumq; dederunt
Curfibus, eximiae venientes ordine turmae,
Inter tinnitus streperos & vota faventum,
Pennigero properant ad praemia facta volatu,
Edidit insignem *Veneri* lux illa triumphum;
Nam licet errarent fragiles plerumq; lacerti,
Debilitate nocent, spectatoremq; laceffit
Divarum formosa cohors: nam praelia fingens
Nec cupidis oculis crudelis parcat *Amazon*,
Non unus jaculum secreto corde recepit,
Frænaq; vulneribus langvens auriga remisit.
Tu tamen immotus steteras, gelidusq; videbas
Mille juventutis strages ab amore patratas,
Ipse, quod haud credo, *Veneri* mitissimus Heros,
Fecisset *Mavors* simili deprensus in aestu.
Spero tamen, tenero non succenseris amori,
Quem TIBI dilecto certamine, sexus adornat.
Et licet invisa *Cypridis* praeludia spernis,
Captus ab illiciis, & mollescente rigore,

Fami-

Famineis aliquid tribues Rex Magne trophæis,
Quod si forté *TIBI* nimium sunt ludicra bella,
Quæ ciet internis jaculis nocitura venustas.

Conflictus be-
stiarum in am-
phitheatro
Dresdensi,

Transfer ad alterius studium tua lumina pugnae,
Ac alios inquire jocos, ubi suavius istis
Illecebris præsens belli *TE* pascat imago.

Amphitheatra sonant odiis animata ferarum,
Imperioq; *TUO* servant moritura cruorem.

Primus in attonitam prodit Leo fulvus arenam,
Erexitq; iubas; sed territus ore Deorum,
Cessit, ab ingrato tandem sine strage theatro.

Leo timidus &
quare.

Crediderim *Gothicis* illum venisse cavernis,
Victoresq; suos iterum timuisse Leonem.

Postea, fulminei metuendus vulnere dentis,
Quærit aper, toto cunctantia funera circo,
Et quodcunq; videt, morfu livente lacescit;
Quem super ingentis sublatum cornua frontis
Ventilat, immiti tardissimus Urus in ietu.

Mox subit impatiens flagranti bile duellum

Ursus a Sere-
nissimo Boruffæ
Rege interem-
ptus.

Ursus, & extrema sese feritate volutat;
Dumq; gerit iusto captum certamine porcum,
Atq; rebellantis toties se sanguine prædæ
Pascit, ab explosis configitur ignibus ursus,
Sic fera *Phæbeo* Regis prostrata lacerto,

Non

Non cecidit tandem sine quodam Lumine, nempè
 Accessit nova Itella polo, non simplicis urfæ.
 Illud adhuc narrare libet, dum crastina summo
 Manè pararetur cupido Venatio Regi.
 Pallida subrepfit secretæ Syngrapha mensæ,
 Quæ male sollicitis frustra concepta lituris,
 I fatale TIBI, vana ratione probabat.
 Dilaceras insigne malum, fîsusq; fideli
 Hospitio, falsæ risisti somnia plumæ;
 (*Jacht* fortasse furens voluit dixisse propheta)
 Sed Rex his tandem damnis animosior, uno
 Fata, simul vatisq; fidem, præcidit in icu.
 Ingentem siquidem violenti dente timendum,
 Ante pedes misso prostravit fulmine porcum.
 I nunc fatidici vatis velana libido:
 Hic etenim Dominis ridet secura voluptas:
 Aut si dura aliquid Regnanti fata minantur,
 Evitare suum scit dextera docta periculum.
 Sed nimis immensus labor est, per cuncta vagari,
 Atq; fatigatam per singula ducere plumam,
 Nam deerunt fluviis undæ, floresq; rosetis,
 Sideribus flammæ, foliis arbusta, priusquam
 Gaudia deficient, TE spectatore superba.
 Attamen hos inter plausus, quos splendida nobis

Cabalista quidam literas Serenissimo Regi supponit, in quibus ipsi I cavendum prædicat, Rex Schedam dilucrat in venatione tamen portentosa magnitudinis aprum ante nedes suos interimit.

Carus equestris vulgo Carusel.

E

Scena

Scena tulit per tot spectacula, nullibi puram,
 Sinceramq; magis credo risisse voluptam:
 Quam dum primævo Princeps redeunte calore,
 Vividus instaurat cursus certamen equestris.
 Non numerabo manus, nec brachia iusta Virorum,
 Qui figunt niveæ certissima vulnera spheræ.
 Nec narrabo diu quantum, fortassis anhelos,
 Pulchra Juventutis contentio sudet in æstu.
 Hoc etenim commune decas, mihi protinus omnes
 Occupat adspectus Domini currentis imago,
 Qui veluti posito senii torpore gravantis,
 Ut sensit sonuisse tubas, fulgore renidens
 Divino, facilesq; manu moderando lupatos,
 Abripit extremæ punctum revolubile metæ,
 Quodve magis stupeas spectator, talis in armis
 Gratia, tale viget nervoso corpore robur,
 Et validis vis tanta fibris, ut debeat ultrò
 Erubuisse suos ictus, confusa Juventus
 Præmia cedendo; nam quantum vincitur ævo;
 Tantum alios vincit docilis Levitate lacerti.
 TE REX MAGNE, peto per gentis utrius amorem,
 Continua placidos cursus, nec fræna remitte,
 Immortalis equo nimirum fessor haberis.
 Vincebas alibi Princeps, & gloria credo

In quo admi-
 randa Serenissi-
 mi Augusti dex-
 teritas elucefcit.

Sola

Sola TIBI fuerat testis plerumq; triumphi,
Nunc plus lucis adest *Phæbo*, prælente, Tuusq;
Lulus habet grandem pro spectatore Monarcham.

Hæc iam *Saxonico* properante dicta decori,
Sufficiant valeantq; precor, sed *Sarmata* Vates,
Quæ tandem referam Patriæ solatia mœstæ,
O AUGUSTE Potens! vultu decide benigno.
Per dulces oculos siquidem, frontisq; leporem,
Quo superos etiam nosti mollire severos,
Speramus FRIDERICE Pater, non hostis abibit
Sarmatiæ Princeps, qui tam multissimus hospes
Saxoniam plaudæ mentis fulgore beavit.
Id nobis pietas pridem promiserat. Et si
Prisca superstitio plumis aviumq; volatu,
Fata gubernabat *Latiis* sanctissima templis.
Cur & ego non omen idem, meliusq; vetustis
Augurium faciam populi solemne precatu:
Dum video paribus conjunctas insimul alis,
Solis ad aspectum gemini pendere volucres,
Jam dulci se luce cibant, positoq; tonitru,
Concordes aquilæ pacem, non fulmina gestant.
Jam solem sine nube vident, propriumq; vicissim
Frondebibus internunt nidum clementis olivæ.
Jungite quod superest mansuro foedere plumas,
Unius stirpis volucres sumus, atq; Tonantis
Unius pariter nos demulcentis alumnæ,
Et licet opponat furias sævissimus istis
Nexibus, ut fatiet nostro se funere vultus,

Augurium Re-
bus Polonicis e-
reclum.

Ad fœdus invi-
tatio.

Ite

Ite perennantes in foedera jungite vires,
 Nec curate, furens quid tandem sentiat orbis;
 Si semel adstringet nos pax secura, fideli
 Ingenio, pactumq; feret concordia; contra,
 Vicinos casus pennas, & fulmen habemus.

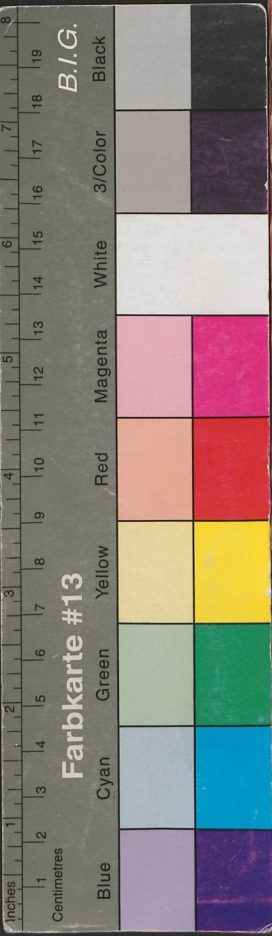
Hic oculos *Europa* tenet suspensa stupentes,
 Hic ego deficio calamo langvente Poeta.
 Ante tamen quam *Musa* cadet lassata, Deorum
 His prætendo genis satiari, læcula certè
 Expectanda forent, ut sidera magna vicissim
 Conveniant, Regumq; simul se lumina jungant
 Concordi folio. Magni juvat ire per ora
 Hospitis, & puram visu gustare voluptam.
 Blandus uterq; Deum, vultu clemente modestos
 Allicit aspectus, & sic incerta laborat,
 In cuius sese ferat admiratio partem.
 Communi siquidem de Majestate serenos,
 Nulla ferè poterit distingvere gloria vultus.
 Principibus geminis, fortunâ Judice tantum,
 Hoc discrimen inest: Hic *Jupiter*, Ille *Gradivus*,
 Hic *Mars*, Ille *Tonans*, sed magnum fidus uterq;.

V2
818

h. 7. 19.

11.

GEMINI SOLES
In Domo Principum,
 Ad
SPLENDOREM
SAXONIÆ,
SPEM POLONIÆ
 ADMIRATIONEM EUROPE FELICITER
 CONJUNCTI,
 ET
REIPUBLICÆ POLONÆ
 Ab Equite suo
 remonstrati.

Dreßdæ,
 Literis CRUSIANIS, Anno MDCCXXVIII.

